

॥ अथ सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ Chapter-37

- अत्राश्चर्यममत् पूर्वं शृणु राजन् समाहितः ॥
 चण्डीशालयमासादय तीर्थं पापप्रणाशनम् ॥ १
- कदाचिदत्र दुष्टाभूत् सारिका नाम राज्ञसी ॥
 निशाचर्या तया राजन् श्रीमालं समुपाहृतम् ॥ २
- पूर्वमांगिरसैर्विपैः सैन्यवारण्यवासिनः ॥
 शप्ता ये ब्राह्मणाः कृद्धैर्गतिमं प्रत्यसूयवः ॥ ३
- तैर्गत्वारारुधितः सिन्धुरूपवासपरायणः ॥
 परितुष्टोऽथ पाथोयिस्तानुवाचेति यावत् ॥ ४
- ततः श्रीमालनाशाय प्रार्थिता तैर्निशाचरी ॥
 सा द्विजानां सुतान् जातान् श्रेष्ठान् गघात्प्रगृह्य वै ॥ ५
- दुष्टा प्रयाति पातालं ब्राह्मणा दुःखितास्ततः ॥ ६
- तया सहस्रशः कन्या गृहीता भनुजेश्वर ॥
 कैंगोलः पालयामास पाताले स्वसुता इव ॥ ७

-०-

१ ई प्राप्तये

२ बी श्रीमाल क्षेत्रनाशाय, ३ डी -वै, ४ बी सा द्विजानां सुताजाता
 वैदिगमीत् प्रगृह्यै

५ ए साध्य

६ ए समुपहतम् ७ ए गृहिता

(३६७)

तत्याज बहुरत्नानि सौधानि विधानि च ॥
दुःखार्ता^६ सारिका भीता प्रयाता गिरिमर्बुदम् ॥ ८
श्रीमालमवच्छून्यमरण्यजनवर्जितम् ॥
सारिका शंक्या कश्चिच्च^२थीयात्रां न गच्छति ॥ ९
शीर्णा^३ निपेतुः प्रासादाः सौधानि प्रययुः क्षा^३तिम् ॥
मृगसिंहाकुलं जातं वराहमहिषावृतम् ॥
दोत्रं श्रीमालमुर्वीन्द्र^५ ध्वस्तीथाश्मदुमम् ॥ १०
शून्यस्य तस्य कालाभूच्चतुः षष्ट्यधिकं शतम् ॥ ११
लभन्ते न सुखं विप्रा न निद्रां च वितन्वते ॥
श्रीमालध्यायिनो नित्यं विश्वसन्ति दिवानिशम् ॥ १२
अथ प्रतापवान् राजा श्री पुञ्जो नाम विश्रुतः ॥
कदाचिदथ तत्रागादेकाकी मृगमन्वटन् ॥ १३
स प्रविष्टः पुरं शून्यं मे^४नदेवद्विजालयम् ॥
देवतायतनालांकाद्वधच्चित्रं पदे पदे ॥ १४

-०-

१- ईं घ प्रतापितः पूर्वं श्रीमालिनोऽथ वणिजः श्री पुञ्ज पुरमास्थिता ।
गुर्जरास्तत्र राजेन्द्र प्राविशन्त गताश्च वै । प्राग्बटाथ तथोदीच्यां
परस्स सन्निधौ ॥

२ ईं बी तीर्थे

३ बी क्षातिम्

३ ७ ईं क्षातिम्
४ ईं नगनदेव

५ ए मूवीन्द

६ ए सौधानी

७ ए नित्यां

(३६८)

मुनीनामाश्रमा रम्याः शाखाहस्ताग्रकोटयः ॥	
स्वयं शीघ्रफिला वृक्षा श्री पुञ्जं महोज्जसा ॥	१५
चित्तयामास मेधावी स्फुटितमेतत्पुराणम् ।	
श्रीमालमिति विख्यातं पुराणं निर्मितं श्रिया ॥	१६
कथं शून्यमिदं जातं नगरं देवनिर्मितम् ॥	
कुतस्तं ब्राह्मणाश्रेष्ठा वंक्षी दुःखशीलिनः ॥	१७
इत्थं चित्तयमानांसि तृणार्थः पृथिवीपतिः ॥	
ब्राह्मीकुण्ड ददशग्रेतु तृणागुल्मलतावृतम् ॥	१८
स्वच्छं सुगंधिराजी वपरागपरिवासितम् ॥	
मृगंकारसंजुष्टं दुमच्छायासमावृतम् ॥	१९
तं दृष्ट्वा नृपतिः प्राज्ञो वारि पीतुं विवेकं वै ॥	
हृदोऽयमिति विज्ञाय पपां राजा जलं शुचि ॥	२०
विश्रम्य क्षणमाश्वस्तः पुरमागान्निजं पुनः ॥	
रात्रौ सुखं प्रसुप्त्वाप श्री पुंजौ रिपुमर्दनः ॥	२१

-०-०-

१ ईं सुरोत्तमं

२ ईं सी डी ऋ ऌ हृदोत्थमिति

(ए ३) स्वच्छे

(ए ४) पीतुं

(३६६)

ब्राह्मे^१ मूहूर्तं^२ उत्थाय^३ पूर्वाह्निकं^४ ततः ॥

बद्धांजलिपुटा राज्ञी सुप्रभा नाम सुव्रता ॥ २२

हृदमाह महीपालं प्रणयात्तरेलवणा ॥

पूर्वे^५ न्हि तव धर्मज्ञ कुत्रासि^६ मृगयासरः^७ ॥ २३

वने^८ वा गिरिपाश्वे^९ वा तन्मे सर्वे^{१०} समादिशः ॥

राज्ञौवाच :- कस्ते शुचिस्मिते हेतुः पश्नस्यास्य दिवामुखे ॥ २४

किं वा ते मृगयाकार्यमशेषं वद वल्लभे ॥

राज्ञ्युवाच :- ऋणु राजन् निजं वृषं यत्नेन कथितं पुरा ॥ २५

पश्नस्य कारणं यच्च प्रसन्नं यदि ते मनः ॥

चिरात्प्रात्प्रभृति भूपाल मुखात्ते पतितं कृमिम् ॥ २६

तांबूलमध्ये पश्यामि नित्यं नित्यं दिवामुखे ॥

तन्मयातव नास्यात् कमनस्यमयात् क्वचित् ॥ २७

न तु सोऽद्य मया दृष्टस्तेन पृच्छामि हर्षिता ॥

किंचित् स्यात्पुष्यमाध्रति पत्रं वापि हितं मुखे ॥ २८

-०-०-

१ ई मूहूर्तं

२ ई बी मृगयासरः

३ घ ई वामे वामे वेति पाठः

श्लोक

५ ए तन्माया

२ ए कुत्रा

(३७०)

क्वचितीर्थं वा पीतं देवः को वाच्यतः क्वचित् ॥

कारणं कृमिनाशस्य यत्ते राजन्वने भवत् ॥

२६

तीर्थं वास्तु वनं वास्तु चित्ते तदवधारय ॥

वसिष्ठ उवाच :-

इति प्राणधनेश्वर्या वचः श्रुत्वा हितं नृपः ॥

२७

सस्मार सलिलं पीतं श्रीमालेऽथा ब्रवीत् प्रियाम् ॥

ब्राह्मणानामधिष्ठानं श्रीमालं नाम सुप्रभे ॥

२८

क्वचित्तत्र ह्रदं प्राप्य पयः पीतं यथारुचि ॥

शून्येऽपि तत्र सश्रीकाः शीर्णाः संति सहस्रशः ॥

२९

सुरालयाग्निशालाश्च वाप्यः कूपाः समंततः ॥

एतदे कथितं राज्ञि मृगयापरिशीलिना ॥

३०

५

राज्युवाच :-

श्रीमाले यन्मया प्राप्य ह्रदे पीतं जलं शुचि ॥

गम्यते तत्र राजेंद्र श्रीमाले तीर्थसंकुले ॥

३१

ब्राह्मणाः पुनरानीय विवस्यन्ते स्ववेश्मसु ॥

तथेत्युक्त्वा नृपतिना श्रीपुंजेन महोजसा ॥

३२

-०-०-

१ बी क्तः

२ ई व-क्त

१ ई ववचित् कुल?

अर्जुने प्रेषिता दूता ब्राह्मणानां समीपतः ॥

वसिष्ठ उवाच :- तेर्गत्वा क्वचनं राज्ञः प्रश्नयावक्तैर्नृपः ॥ ३६

निवेदितं द्विजैर्द्रुप्यो दृष्ट्यानन्दवर्द्धनम् ॥

दूता ऊचुः :- नमोऽस्तु वो द्विजन्मानः सर्वेभ्यो वेदविभ्रातः ॥ ३७

आकाशयति वो राजा श्रीपुंजां नाम विश्रुतः ॥

सेनापत्यमधिष्ठाय पालयिष्यामि चः सदा ॥ ३८

विमुच्यते नैशाचर्याः सारिहाया महाम्भ्यम् ॥

इत्याकर्ण्य ततो वाक्यं दूतानामृतोष्णम् ॥ ३९

ब्राह्मणागिरिमा मँश्य श्रीमालं गतुक्ताः ॥

राजाऽपि पूर्वभागत्थ दश्यामास तं ह्रदम् ॥ ४०

श्रीमाले स्वप्रियां तत्र ब्राह्मी कुडमिति श्रुतम्

तस्य वक्षिणादिभागे लिंगं परमशोभनम् ॥ ४१

दष्ट्वा स्वमार्यया साद्वि विस्मितो भूत् महिपतिः ॥

पदानिपरितोषेन्वादुग्धं बबहुशः श्रुतम् ॥ ४२

-०-०-

१ क स सी डी ई समन्ततः धी-२-ई अर्जुने प्रेषिता दूताः प्रेषिताश्चपलसै

२ बी ई वा, ३-घ-ई-२ सेनाधिपमधिष्ठाय ४ ई मुक्तः

५ बी ई दष्ट्वा स्वमार्यया साद्वि विस्मितः स्परिच्छदः

- विलोक्य सुप्रभा राज्ञी राजानमिदमब्रवीत् ॥
तीर्थमेतन् महाराज किञ्चित् पापमयापहम् ॥ ४३
- कुण्डमेतन्ना संदेहो यतः पीतं पयस्त्वया ॥
वसिष्ठ उवाच :- सुप्रभायामिति वचः कथ्यंत्यां नृपं प्रति ॥ ४४
- राजन्नाकाश^{गा}श्मन् वाणी श्रीपुंजमिदमब्रवीत्
तीर्थमेतन्न संदेहः श्रीपुंज भुवि विश्रुतम् ॥ ४५
- चंडीश हैति नाम्न वै यत्र देवः स्वयं शिवः ॥
ब्रह्मीकुण्डमिति ख्यातं यत्र ते जलपानतः ॥ ४६
- मुखादपगतः सवो रांगो^य कृमिसंभवः ॥
ब्राह्मीकुण्डे^ननराः स्नांति ये नरेन्द्र सभाहिताः ॥ ४७
- ते यांति शिवसालोक्यं नात्र कार्या विचारणा ॥
वसिष्ठ उवाच :- इत्युक्त्वा भारती दिव्या विरराम नरेश्वर ॥ ४८
- राजाऽपि विस्मितमना तलिंगं विधिना ज्वयत् ॥
प्रासादं कारयामास चंडीशस्य महोन्नतम् ॥ ४९

(३७३)

स्वर्णदिङ्गसमाकीर्णं भास्वत्कलशमूष्णितम् ॥

देवानां च द्विजानां च हर्म्याणि शशस्ततः ॥ ५०

श्रीमाले शिल्पमिदं कुरुद्वार स घामिकः ॥

रथ्या रथ्यांतरालाश्च प्रसारामहादिकम् ॥ ५१

आपणालयवीथीश्च श्रीपुंजौ विदधे नवाः ॥

ततः प्राप्ता द्विजाः सर्वे हर्षपयविलेक्षणाः ॥ ५२

विविशुर्निजैवस्थानि समृत्याः पुनरेव च ॥

श्रीपुंजः स च राजेन्द्रं उषित्वा तत्र वै विरम् ॥ ५३

चंडीशस्य प्रसादेन शिवलोकं जगाम ह ॥

तेन शुश्रूषिता विप्राः सारिका च वशीकृता ॥ ५४

श्रीमालामुद्भुतं ज्ञात्रप्रसादेनापि नाकिनः ॥

एतत्ते कथितं राजन् श्रीपुंजादस्थानमुत्तमम् ॥ ५५

श्रुत्वा यन्मानवा भक्त्या सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ५६

-०-

इति श्री स्वंदपुराणे श्रीमालमहात्म्ये श्रीपुंजौ-

-पास्थानं नाम सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३ ॥

१ ई बी मुद्रितं